BARKÓ ETELKA

„A fost o chemare. Am învăţat de la tata şi de la femeile din sat. Şi eu, şi fratele meu am învăţat în familie şi, de atunci, amândoi practicăm meşteşugul. Cine doreşte, poate învăţa. Am învăţat deja mai multe persoane care participă la concursuri de ouă încondeiate. Este o satisfacţie. Şi copiii învaţă, le place foarte mult. Este foarte important să se transmită mai departe acest meşteşug pentru că reprezintă tradiţia din moşi-strămoşi“, a spus Barkó Etelka care în data de 11 septembrie 2019 a trecut la cele veșnice.

O C U P A Ț I A
Artist popular

„TEZAUR UMAN VIU” – 2010

Ouă încondeiate

DATA NAȘTERII

15 iunie 1936

DATA DECESULUI

11 septembrie 2019

LOCALITATEA

SĂCELE, județul Brașov

PREZENTARE PE SCURT

Creatoarea Barkó Etelka a fost percepută ca un simbol al comunităţii ceangăilor din Săcele, care a păstrat, dar a şi inovat în tehnica încondeierii ouălor.
A fost profesoară și a predat biologie, chimie şi fizică timp de 32 de ani la Oradea şi mai târziu la Săcele.
Înainte să ajungă ea însăși pe băncile şcolii, adică în anul 1950, pe când avea 14 ani, a „furat” arta de a încondeia ouă chiar de la tatăl ei, care era învăţător în Purcăreni şi a predat-o în secret elevilor până la Revoluţia din decembrie 1989.
A folosit *tehnica condeiului înmuiat în ceară caldă*. Motivele dispuse simetric au fost inspirate din natură, din portul popular al fetelor, dar şi din arta sculpturii lemnului, cum ar fi de pildă simbolurile de pe lada de zestre. Culorile folosite la încondeierea ouălelor erau obținute în mod natural. Roşul îl realiza din fierberea cojilor de ceapă roşie, iar galbenul prin fierberea scoarţei de măr.
„Folosesc diferite modele, dar toate simbolizează ceva. Modelul greblă înseamnă sârguinţă, hărnicie. Băiatul care primeşte un astfel de ou poate să afle că fata care l-a încondeiat este foarte harnică şi are grijă de toate.

Un băiat e bine însă să nu primească un ou cu simbolul melcului. Ar însemna că este un leneş. Simpatic, dar leneş“, mărturisea artizana într-un interviu pentru *Monitorul Expres*.

Alt model folosit în desenul de pe coaja oului vopsit este arborele vieţii care semnifică familia.

Începând cu anul 1991, Barkó Etelka a participat la ateliere de încondeiere a ouălor în şcoli, învăţându-i pe elevi acest meşteşug străvechi.

În 1992, ea a publicat cartea „Ouă încondeiate din cele şapte sate“, lucrare care vorbeşte despre încondeierea ouălor în tehnica specifică ceangăilor.

APARIȚII PRESĂ/RADIO/ TV

1. Inside Brasov - Barko Etelka, comoara vie
http://www.insidebrasov.ro/index.php?page=articol&nrrevista=81-83&nrarticol=9&lang=ro

2. Meşterul popular Barkó Etelka, cetățean de onoare al Municipiului Săcele, a trecut la cele veșnice
http://www.opiniasaceleana.ro/mesterul-popular-barko-etelka-cetatean-de-onoare-al-municipiului-sacele-a-trecut-la-cele-vesnice/

3. La pas prin Brașov - Atelierul de încondeiat ouă cu motive ceangăiești
https://lapasprinbrasov.ro/atelierul-de-incondeiat-oua-cu-motive-ceangaiesti/